

MOLITVENO SLAVLJE VELIKOGA PETKA U OBITELJI U ZAPRIJEČENOSTI SUDJELOVANJA U SLUŽBI MUKE GOSPODnje

10. travnja 2020.

Nastavljajući se na tišinu kojom je završila Misa Večere Gospodnje na Veliki četvrtak, liturgijska Služba Muke Gospodnje na Veliki petak započinje u tišini, bez uvodnoga pozdrava i uvodnih riječi; sva je protkana dubokom tišinom i poklonstvom pred otajstvom Križa, pred Kristovom mukom i smrću; ta će se tišina protegnuti sve do svečanoga Hvalospjeva vazmenoj svijeći u Vazmenome bdjenju, povezujući tako tri dana Vazmenoga trodnevlja u jedan blagdan. Priliči stoga da i molitveno slavlje Velikoga petka u obitelji započne na sličan način, u tišini, te da bude ispunjeno govornjivošću šutnje i vjerničkim poklonstvom pred Kristovim križem. Stoga se predlaže da na stol, u središte okupljenosti obitelji, bude postavljeno Raspelo i pred njega upaljena svijeća. Može se, prema prilikama, Raspelo postaviti među dvije svijeće.

Slavlje se sastoji od uvoda i dvaju dijelova: Službe riječi, koja se zaključuje Sveopćom molitvom; i Klanjanja svetome križu, koje je središnji čin molitvenoga slavlja.

Tekstovi ovoga slavlja osmišljeni su za molitvu u trajanju od oko 45 minuta.

UVOD

Molitveno slavlje započinje poklonstvom u tišini. Ukućani kleknu okrenuti prema Raspelu i tiho mole u tišini. Nakon molitve u tišini svi ustanu, a predvoditelj slavlja glasno moli sljedeću Uvodnu molitvu:

**Spomeni se, Gospodine,
velikih djela svoga milosrđa;
spomeni se vazmenoga otajstva,
u kojemu je Krist, Sin tvoj,
po žrtvi na križu prinio sebe za nas
i prihvatio smrt zbog naše smrtnosti
da bi nas iz smrti izbavio
i otvorio nam vrata života u tvojoj vječnosti.
Čuvaj u nama darove svoga neizmjernoga milosrđa,
posveti nas u ljubavi kojom si nas u Kristu ljubio
te živimo dostojni žrtve kojom smo spašeni.
Po Kristu Gospodinu našem.**

S. Amen.

SLUŽBA RIJEČI

Ovdje su donesena biblijska čitanja predviđena za Službu Muke Gospodnje. Predlaže se da se navještaj tih odlomaka rasporedi među članovima obitelji, prema prilikama i mogućnostima. Moguće je pročitati samo tekst Muke Gospodnje.

Prvo čitanje Iz 52, 13 – 53, 12

Za naše je grijeha on proboden.

Čitanje Knjige proroka Izaije

Gle, uspjet će sluga moj,
uzvisit će se, podignuti i uzdići veoma!
Kao što se mnogi nad njim užasnuše
– tako mu je lice neljudski bilo iznakaženo
te obličjem više nije naličio na čovjeka –
tako će on mnoge zadiviti narode
i kraljevi će pred njim stisnuti usta
videć ono o čemu im nitko nije govorio,
shvaćajuć ono o čemu nikad čuli nisu:
»Tko da povjeruje u ono što čusmo,
kome li se otkri ruka Gospodnja?«
Izrastao je pred njim poput izdanka,
poput korijena iz zemlje osušene.
Ne bijaše na njem ljepote ni sjaja
da bismo se u nj zagledali,
ni izgleda da bi nam se svidio.
Prezren bijaše, od ljudi odbačen,
čovjek boli, vičan patnjama,
od kog svatko lice otklanja,
prezren bijaše, obscijenjen.
On slabosti naše ponije,
naše boli uze na se,
a mi ga držasmo udarenim,
od Boga pogođenim, poniženim.
Za naše je grijeha on proboden,
za opačine naše satrt.

Na njega pade kazna radi našeg mira,
njegovom se modricom izliječismo.
Poput stada svi smo mi lutali,
svatko je svojim okrenuo putem.
A Gospodin je svalio na nj
bezakonje nas sviju.
Zlostavljahu ga, a on se pokori
i usta svojih ne otvori.
Ko janje na klanje odvedoše ga,
ko ovca, nijema pred onima što strigu,
usta svojih ne otvori.
Iz pritvora je i sa suda otet;
tko se brine za njegovu sudbinu?
Da, iz zemlje je živih uklonjen,
za grijeha naroda svog na smrt izbijen.
Ukop mu dadoše među zločincima,
a grob mu bi s bogatima,
premda ne počini nepravde
nit mu usta laži izustiše.
Al Gospodinu se svidje pritisnuti ga bolima.
Žrtvuje li život svoj ko naknadnicu,
vidjet će potomstvo, produžiti sebi dane
i Gospodnja će se volja po njemu ispuniti.
Zbog patnja duše svoje vidjet će svjetlost
i nasititi se spoznajom njezinom.
Sluga moj pravedni opravdat će mnoge
i krivicu njihovu na sebe uzeti.
Zato ću mu mnoštvo dati u baštinu
i s mogućnicima plijen će dijeliti
jer sâm se predao na smrt
i među zlikovce bio ubrojen,
a on grijeha mnogih ponese na sebi
i zauze se za zločince.
Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam Ps 31, 2.6. 12-13. 15-16. 17.25

Pripjev: **Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!**

Tebi se, Gospodine, utječem,
o da se ne postidim nikada:
u svojoj me pravdi izbavi!
U tvoje ruke predajem duh svoj:
otkupi me, Gospodine, Bože vjerni.
Dušmanima svojim ruglo postadoh,
susjedima podsmijeh, a znancima strašilo;
koji me vide vani, bježe od mene.
Nestalo me ko mrtvaca iz sjećanja ljudi,
postadoh ko razbijena posuda.
A ja se, Gospodine, u tebe uzdam;
govorim: Ti si Bog moj!
U tvojoj je ruci sudbina moja:
istrгни me iz ruke dušmana
i onih koji me progone!
Rasvijetli lice nad slugom svojim,
po svojoj me dobroti spasi.
Budite hrabri i jaka srca,
svi koji se u Gospodina uzdate!

Drugo čitanje Heb 4, 14-16; 5,7-9

Naviknu slušati, te svima koji ga slušaju posta začetnik spasenja.

Čitanje Poslanice Hebrejima

Braćo: Imajući velikoga Velikog svećenika koji prodrije kroz nebesa – Isusa, Sina Božjega – čvrsto se držimo vjere. Ta nemamo takva velikog svećenika koji ne bi mogao biti supatnik u našim slabostima, nego poput nas iskušavana svime, osim grijehom. Pristupajmo dakle smjelo prijestolju milosti da primimo milosrđe i milost nađemo za pomoć u pravi čas!

Ta Krist je u dane svoga zemaljskog života sa silnim vapajem i suzama prikazivao molitve i prošnje Onomu koji ga je mogao spasiti od smrti. I bi uslišan zbog svoje predanosti: premda je Sin, iz onoga što prepati, naviknu slušati i, postigavši savršenstvo, posta svima koji ga slušaju začetnik vječnoga spasenja.

Riječ Gospodnja.

Muka Gospodina našega Isusa Krista po Ivanu

U ono vrijeme: Iziđe Isus sa svojim učenicima na drugu stranu potoka Cedrona. Ondje bijaše vrt u koji uđe Isus i njegovi učenici. A poznaše to mjesto i Juda, njegov izdajica, jer se Isus tu često sastajao sa svojim učenicima. Juda onda uze četvrticu i od svećeničkih glavara i farizeja slugu te dođe onamo sa zubljamama, svjetilkama i oružjem. Znajući sve što će s njim biti, istupi Isus naprijed te ih upita: »Koga tražite?« Odgovore mu: »Isusa Nazarećanina.« Reče im Isus: »Ja sam!« A stajahu s njima i Juda, njegov izdajica. Kad im dakle reče: »Ja sam!« – oni ustuknuše i popadaše na zemlju. Ponovno ih tada upita: »Koga tražite?« Oni odgovore: »Isusa Nazarećanina.« Isus odvrati: »Rekoh vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, pustite ove da odu« – da se ispuni riječ koju reče: »Ne izgubih nijednoga od onih koje si mi dao.« A Šimun Petar isuče mač koji je imao uza se pa udari slugu velikoga svećenika i odsiječe mu desno uho. Sluga se zvao Malho. Nato Isus reče Petru: »Djeni mač u korice! Čašu koju mi dade Otac zar da ne pijem?«

Tada četa, zapovjednik i židovski slugu uhvatiše Isusa te ga svezaše. Odvedoše ga najprije Ananiju jer on bijaše tast Kajfe, velikoga svećenika one godine. Kajfa pak ono svjetova Židove: »Bolje da jedan čovjek umre za narod.«

Za Isusom su išli Šimun Petar i drugi učenik. Taj učenik bijaše poznat s velikim svećenikom pa s Isusom uđe u dvorište velikoga svećenika. Petar osta vani kod vrata. Tada taj drugi učenik, znanac velikoga svećenika, iziđe i reče vratarici te uvede Petra. Nato će sluškinja, vratarica, Petru: »Da nisi i ti od učenika toga čovjeka?« On odvrati: »Nisam!« A stajahu ondje slugu i stražari, raspirivahu žeravicu jer bijaše studeno i grijahu se. S njima je stajao i Petar i grijao se.

Veliki svećenik zapita Isusa o njegovim učenicima i o njegovu nauku. Odgovori mu Isus: »Ja sam javno govorio svijetu. Uvijek sam naučavao u sinagogi i u Hramu gdje se skupljaju svi Židovi. Ništa nisam u tajnosti govorio. Zašto mene pitaš? Pitaj one koji su slušali što sam im govorio. Oni eto znaju što sam govorio.« Na te njegove riječi jedan od nazočnih slugu pljusne Isusa govoreći: »Tako li odgovaraš velikom svećeniku?« Odgovori mu Isus: »Ako sam krivo rekao, dokaži da je krivo! Ako li pravo, zašto me udaraš?« Ana ga zatim posla svezana Kajfi, velikom svećeniku.

Šimun Petar stajao je ondje i grijao se. Rekoše mu: »Da nisi i ti od njegovih učenika?« On zanijska: »Nisam!« Nato će jedan od slugu velikog svećenika, rođak onoga komu je Petar bio odsjekao uho: »Nisam li te ja vidio u vrtu s njime?« I Petar opet zanijska, a pijetao odmah zapjeva.

Nato odvedoše Isusa od Kajfe u dvor upraviteljev. Bilo je rano jutro. I oni ne uđoše da se ne okaljaju, već da mognu blagovati pashu. Pilat tada iziđe pred njih i upita: »Kakvu tužbu iznosite protiv ovog čovjeka?« Odgovore mu: »Kad on ne bi bio zločinac, ne bismo ga predali tebi.« Reče im nato Pilat: »Uzмите ga vi i sudite mu po svom zakonu.« Odgovoriše mu Židovi: »Nama nije dopušteno nikoga pogubiti« – da se ispuni riječ Isusova kojom je označio kakvom mu je smrću umrijeti.

Nato Pilat uđe opet u dvor, pozove Isusa i upita ga: »Ti li si židovski kralj?« Isus odgovori: »Govoriš li ti to sam od sebe ili ti to drugi rekoše o meni?« Pilat odvrti: »Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predadoše te meni. Što si učinio?« Odgovori Isus: »Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovoga svijeta, moje bi se sluge borile da ne budem predan Židovima. Ali kraljevstvo moje nije odavde.« Nato mu reče Pilat: »Ti si dakle kralj?« Isus odgovori: »Ti kažeš: ja sam kralj. Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedočim za istinu. Tko je god od istine, sluša moj glas.« Reče mu Pilat: »Što je istina?« Rekavši to, opet iziđe pred Židove i reče im: »Ja ne nalazim na njemu nikakve krivice. A u vas je običaj da vam o Pashi nekoga pustim. Hoćete li dakle da vam pustim kralja židovskoga?« Povikaše nato opet: »Ne toga, nego Barabu!« A Baraba bijaše razbojnik.

Tada Pilat uze i izbičeva Isusa. A vojnici spletoše vijenac od trnja staviše mu ga na glavu; i zaogrnuše ga grimiznim plaštem. I prilazili su mu i govorili: »Zdravo, kralju židovski!« I pljuskali su ga. A Pilat ponovno iziđe i reče im: »Evo vam ga izvodim da znate: ne nalazim na njemu nikakve krivice.« Iziđe tada Isus s trnovim vijencem, u grimiznom plaštu. A Pilat im kaže: »Evo čovjeka!« I kad ga ugledaše glavari svećenički i sluge, povikaše: »Raspni, raspni!« Kaže im Pilat: »Uzмите ga vi i raspnite jer ja ne nalazim na njemu krivice.« Odgovoriše mu Židovi: »Mi imamo Zakon i po Zakonu on mora umrijeti jer se pravio Sinom Božjim.«

Kad je Pilat čuo te riječi, još se više prestraši pa ponovno uđe u dvor i kaže Isusu: »Odakle si ti?« No Isus mu ne dade odgovora. Tada mu Pilat reče: »Zar meni ne odgovaraš? Ne znaš li da imam vlast da te pustim i da imam vlast da te razapnem?« Odgovori mu Isus: »Ne bi imao nada mnom

nikakve vlasti da ti nije dano odozgor. Zbog toga ima veći grijeh onaj koji me predao tebi.«

Od tada ga je Pilat nastojao pustiti. No Židovi vikahu: »Ako ovoga puštiš, nisi prijatelj caru. Tko se god pravi kraljem, protivi se caru.« Čuvši te riječi, Pilat izvede Isusa i posadi na sudačku stolicu na mjestu koje se zove Litostrotos – Pločnik, hebrejski Gabata – a bijaše upravo priprava za Pashu, oko šeste ure – i kaže Židovima: »Evo kralja vašega!« Oni na to povikaše: »Ukloni! Ukloni! Raspni ga!« Kaže im Pilat: »Zar kralja vašega da razapnem?« Odgovoriše glavari svećenički: »Mi nemamo kralja osim cara!«

Tada im ga preda da se razapne. Uzeše dakle Isusa. I noseći svoj križ, iziđe on na mjesto zvano Lubanjsko, hebrejski Golgota. Ondje ga razapeše, a s njim i drugu dvojicu, s jedne i druge strane, a Isusa u sredini. A napisu Pilat i natpis te ga postavi na križ. Bilo je napisano: »Isus Nazarećanin, kralj židovski«. Taj su natpis čitali mnogi Židovi jer mjesto gdje je Isus bio raspet bijaše blizu grada, a bilo je napisano hebrejski, latinski i grčki. Nato glavari svećenički rekoše Pilatu: »Nemoj pisati: 'Kralj židovski', nego da je on rekao: 'Kralj sam židovski.'« Pilat odgovori: »Što napisah, napisah!«

Vojnici pak, pošto razapeše Isusa, uzeše njegove haljine i razdijeliše ih na četiri dijela – svakom vojniku po dio. A uzeše i donju haljinu, koja bijaše nešivena, otkana u komadu odozgor dodolje. Rekoše zato među sobom: »Ne derimo je, nego bacimo za nju kocku pa komu dopadne« – da se ispuni Pismo koje veli: »Razdijeliše među se haljine moje, za odjeću moju baciše kocku.« I vojnici učiniše tako.

Uz križ su Isusov stajale majka njegova, zatim sestra njegove majke, Marija Kleofina, i Marija Magdalena. Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci: »Ženo! Evo ti sina!« Zatim reče učeniku: »Evo ti majke!« I od toga časa uze je učenik k sebi.

Nakon toga, kako je Isus znao da je sve dovršeno, da bi se ispunilo Pismo, reče: »Žedan sam.« A ondje je stajala posuda puna octa. I natakaoše na izopovu trsku spužvu natopljenu octom pa je primakaoše njegovim ustima. Čim Isus uze ocat, reče: »Dovršeno je!« I prignuvši glavu, preda duh.

Kako bijaše Priprava, da ne bi tijela ostala na križu subotom, jer velik je dan bio one subote, Židovi zamoliše Pilata da se raspetima prebiju golijeni i da se skinu. Dođoše dakle vojnici i prebiše golijeni prvomu i drugomu koji su s Isusom bili raspeti. Kada dođoše do Isusa i vidješe da je već umro, ne prebiše mu golijeni, nego mu jedan od vojnika kopljem probode

bok i odmah poteče krv i voda. Onaj koji je vidio svjedoči i istinito je svjedočanstvo njegovo. On zna da govori istinu da i vi vjerujete jer se to dogodilo da se ispuni Pismo: »Nijedna mu se kost neće slomiti.« I drugo opet Pismo veli: »Gledat će onoga koga su proboli.«

Nakon toga Josip iz Arimateje, koji je – kriomice, u strahu od Židova – bio učenik Isusov, zamoli Pilata da smije skinuti tijelo Isusovo. I dopusti mu Pilat. Josip dakle ode i skine Isusovo tijelo. A dođe i Nikodem – koji je ono prije bio došao Isusu noću – i donese sa sobom oko sto libara smjese smirne i aloja. Uzmü dakle tijelo Isusovo i poviju ga u povoje s miomirisima, kako je u Židova običaj za ukop.

A na mjestu gdje je Isus bio raspet bijaše vrt i u vrtu nov grob u koji još nitko ne bijaše položen. Ondje dakle zbog židovske Priprave, jer grob bijaše blizu, polože Isusa.

Riječ Gospodnja.

MEDITACIJA NAD BOŽJOM RIJEČJU

Slijedi meditacija na temelju naviještenih biblijskih čitanja. Predvoditelj slavlja ili drugi roditelj mogu čitati sljedeći tekst.

Prostrto Gospodinovo tijelo

U ovome molitvenom slavlju Muke Gospodina našega Isusa Krista u sjećanje nam naviru slike dirljivoga bogoslužja u našim crkvama. Sve progovara dubokom šutnjom. I pjevanje, bez pratnje glazbala, kao da želi dati mjesta upravo šutnji, suživljenju s Gospodinom koji biva osuđen, ponižen, raspet, ubijen i u grob položen. Ogoljeni oltar, prostrtost svećenika pred oltarom i šutnja koja pjeva »ulaznu pjesmu«, zajedno govore o otajstvu Kristova križa i umiranja.

I mi smo večeras u šutnji, u molitvi, u poklonstvu pred Kristom i njegovom žrtvom prinesenom na križu za naše spasenje. Stojimo ponizno pred križem – žrtvenikom na kojemu je prinesena žrtva našega spasenja.

1. Prije nego je uzdignut na žrtvenik križa, Isus je bio ogoljen, a kad ga razapeše, vojnici »uzeše njegove haljine i razdijeliše ih na četiri dijela – svakom vojniku po dio. A uzeše i donju haljinu, koja bijaše nešivena, otkana u komadu odozgor dodolje. Rekoše zato među sobom: 'Ne derimo je, nego bacimo za nju kocku pa komu dopadne' – da se ispuni Pismo koje veli: *Razdijeliše među se haljine moje, za odjeću moju baciše kocku.*« U pjevanome navještaju Muke, te riječi, u

mnogim napjevima, zvuče jedinstvenom melodijom, dosežu tonski najvišu dionicu, te pozivaju da iz njih pokušamo razumjeti smisao Isusova prinosa na križu.

Isus je svučen, ogoljen, ponižen. Odjeća uvijek otkriva odnose među ljudima. Nasilno nekoga lišiti odjeće znači zanijekati mu dostojanstvo i mjesto koje ima u zajednici ljudi. Zato svlačenje Isusa pod križem objavljuje odbačenost i prijezir prema njemu. On više nema mjesta među ljudima. Kao da više ne postoji. Preostao je još, mislili su, samo koji trenutak do izdahnuća na križu, do nestanka. No, i tu prezrenost, to iskustvo golosti, Isus prihvaća da bi sišao u dubinu čovjekova života, u čovjekovu ogoljenost koju nosi zbog svoga grijeha. Biblijska mudrost predstavlja, naime, Božju milost i dostojanstvo pred Bogom kao odijelo, a grijeh oslikava kao golost, kao gubitak one iskonske odjeće, milosti u koju je čovjek bio zaodjeven.

2. Vojnici razdijeliše među sobom Isusove gornje haljine (*himatia*) jer im je po običaju pripadala odjeća onoga koga su imali pogubiti. No, Isusova donja haljina, tunika (*hiton*), ostaje nerazdrta i nepodijeljena. Bila je, naime »nešivena, otkana u komadu odozgor dodolje« ili, kako se negdje čita, »tkana od jedne niti«, što je bila vlastitost hramske odjeće velikoga svećenika (J. Flavije). Tako i haljina, koje je bio lišen, objavljuje Isusovo svećeništvo: on na križu, kao svećenik novoga prinosa nebeskomu Ocu, prinosi sebe kao najdragocjeniji prinos. Vrijedno je ovdje prisjetiti se da evanđelisti Marko i Matej bilježe da je veliki svećenik Kajfa, kad je Isus bio doveden pred njega, razljućen njegovim odgovorima, »razderao svoje haljine« (usp. *Mk* 14, 63; *Mt* 26, 65). Bio je to kraj starozavjetnoga svećeništva. Nastupa Isus, novi Veliki svećenik, koji prinosi samoga sebe za otkupljenje čovjeka od njegova grijeha. Na križu je prinesena nova žrtva otkupljenja, žrtva koja dokida vrijednost svih hramskih žrtava. Krist je i prinositelj žrtve i žrtveni prinos; on je i žrtvenik jer prinosi sama sebe – u svome tijelu.

3. Donja haljina, ona koja je najprječa tijelu, objavljuje Isusovu bît: njegovu sebedarnu ljubav za sav ljudski rod. Nerazdijeljena, ona otkriva još nešto: ljudi mogu mijenjati sliku o Isusu, mogu razdrijeti njegovu »gornju haljinu«, mogu pogaziti ili zanijekati njegovo ime, ali ono što je Isus u sebi, to nije u ljudskoj moći. Možemo razdirati i sliku Crkve, dijeliti ju, prikazivati ju kako nam drago, kaljati ju neistinama i lažima, ali njezina intima, povezanost s Gospodinom, nije u ljudskim rukama.

Večeras u poklonstvu pred križem, na kojem je raspet i iz ljubavi prostrt, otkrivamo da smo grijesima i životom nedostojnim kršćanskoga imena razdirali

i dijelili Isusove »gornje haljine«, zatajivali ga pred ljudima, iskrivljivali istinu o njemu, bili gluhi pred njegovom riječju, opirali se svjedočanstvu ljubavi koju nam je iskazao. Po našim životima on je bio ogoljen, ponižen, prezren i zaboravljen u zajednici ljudi.

No, njegova »donja haljina« ostala je nepodijeljena, nerazderana. Snaga njegove »intime«, njegove ljubavi prema nama, ne može biti razderana. S tom osvjedočenošću Apostol ispovijeda sigurnost vjere: »Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Uvjeren sam doista: ni smrt ni život, ni anđeli ni vlasti, ni sadašnjost ni budućnost, ni sile, ni dubina ni visina, ni ikoji drugi stvor ne će nas moći rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu Gospodinu našem.« (Rim 8, 35. 38-39) Uranjajući večeras u otajstvo Kristova prinosa, iznova zaodjenimo haljinu njegove ljubavi koja preobražava naše živote. Haljina koja je ostala nerazdrta govori o ljubavi koja nije ugušena ni mržnjom, ni zlom, ni mukama, ni raspetošću, ni smrću, ni položenošću Isusova tijela u grob. Lišen je svega, svega ljudskoga, da bi nam ostavio samo jedno: svoju božansku ljubav. Poklonimo se pred otajstvom uzvišene Božje ljubavi, prostrte na žrtveniku križa.

Može se ostati nekoliko trenutaka u tišini i razmatranju. Članovi obitelji mogu i sami izreći svoj doživljaj Božje blizine i njegove ljubavi.

SVEOPĆA MOLITVA

**Kristova žrtva, prinesena na žrtveniku križa,
otkupiteljska je za sve ljude i za cijeli svijet.
Uključimo u svoje molitve potrebe svih ljudi,
moleći da svi spoznaju Kristovo lice, puno ljubavi,
i otvore se njegovu daru spasenja.**

Slijede zazivi Sveopće molitve. Mogu se izabrati zazivi koji više odgovaraju prilikama i mogućnostima obitelji. Odlukom Kongregacije za bogoštovlje redovitim zazivima Sveopće molitve ove je godine, nakon devetoga zaziva, dodan i poseban zaziv »za oboljele u epidemiji«. Taj zaziv neka se ne izostavi.

Zazivi se mole tako da netko od ukućana (Č) čita prvi dio, to jest najavu molitvene nakane, a potom, nakon kraće šutnje, predvoditelj (P) izgovara riječi molitve.

1. Za svetu Crkvu

Č. Molimo, braćo i sestre, za svetu Crkvu Božju:
da ju Bog i Gospodin naš čuva u miru i jedinstvu po svem svijetu,
da provodimo spokojan i miran život na slavu Boga Oca.

Molitva u šutnji.

P. Svemogući vječni Bože,
ti si u Kristu objavio svoju slavu svim narodima:
čuvaj djela svoga milosrđa, da tvoja Crkva, raširena po svem svijetu,
postojanom vjerom ustraje u ispovijedanju tvog imena.
Po Kristu Gospodinu našem.

2. Za Papu

Č. Molimo i za papu našega Franju.
Njega je Bog i Gospodin naš odabrao u red biskupâ:
neka ga živa i zdrava čuva svojoj Crkvi,
da ravna svetim narodom Božjim.

Molitva u šutnji.

P. Svemogući vječni Bože, tvoja mudrost svime upravlja:
obazri se milostivo na naše molbe
i čuvaj svojom dobrotom papu našega Franju.
Po njemu ti upravljaš svojim narodom,
daj mu da poraste u vjeri i ljubavi.
Po Kristu Gospodinu našem.

3. Za sve redove vjernika

Č. Molimo za biskupa našega **I. (spomene se ime dijecezanskoga biskupa)**,
za sve biskupe, svećenike i đakone Crkve i za sav vjerni narod.

Molitva u šutnji.

P. Svemogući vječni Bože, tvoj Duh posvećuje i ravna čitavo tijelo Crkve:
usliši našu smjernu molitvu za tvoje službenike
da darom tvoje milosti svi tebi vjerno služe.
Po Kristu Gospodinu našem.

4. Za katekumene

Č. Molimo i za katekumene naše, da im Bog i Gospodin naš
za svoju riječ otvori srce, da po krštenju dobiju oprostjenje grijeha
te se i oni nađu u Kristu Isusu, našem Gospodinu.

Molitva u šutnji.

P. Svemogući vječni Bože,
ti svoju Crkvu uvijek daruješ novim potomstvom:
uvećaj vjeru i spoznaju katekumenima, da se,
preporođeni u krsnom studencu, pridruže tvojoj posinjenoj djeci.
Po Kristu Gospodinu našem.

5. Za jedinstvo kršćana

Č. Molimo i za braću koja vjeruju u Krista,
da ih Bog i Gospodin naš privede k istini
i konačno ih okupi u jednu Crkvu.

Molitva u šutnji.

P. Svemogući vječni Bože, ti sjedinjuješ podijeljene i čuvaš sjedinjene.
Pogledaj na nas sljedbenike svoga Sina:
posvetilo nas je jedno krštenje,
daj da nas ujedinjuje cjelovita vjera
i povezuje iskrena ljubav.
Po Kristu Gospodinu našem.

6. Za Židove

Č. Molimo i za Židove: njima je prvima Gospodin Bog naš govorio.
Neka im dade da rastu u njegovoj ljubavi i vjernosti Savezu.

Molitva u šutnji.

P. Svemogući vječni Bože,
ti si dao svoja obećanja Abrahamu i njegovu potomstvu:
usliši molitve svoje Crkve i narod izraelski, svoju prvu baštinu,
privedi punini otkupljenja.
Po Kristu Gospodinu našem.

7. Za one koji ne vjeruju u Krista

Č. Molimo za sve koji ne vjeruju u Krista:
da i njih Duh Sveti rasvijetli i privede na put spasenja.

Molitva u šutnji.

P. Svemogući vječni Bože, daj da oni što Krista ne poznaju
u iskrenosti hode pred tobom i spoznaju istinu:
a nama udijeli da stalno rastemo u uzajamnoj ljubavi,
sve više ulazimo u otajstvo tvoga života
te budemo u svijetu što bolji svjedoci tvoje ljubavi.
Po Kristu Gospodinu našem.

8. Za one koji ne vjeruju u Boga

Č. Molimo i za one koji Boga ne priznaju:
da iskreno slijede glas savjesti i tako prispiju k Bogu, Ocu svih ljudi.

Molitva u šutnji.

P. Svemogući vječni Bože,
ti stvaraš u srcima ljudi potrebu da tebe traže
i smirenje kada te nađu:
daj da uza sve zapreke zamijete znakove tvoga milosrđa
i svjedočanstvo dobrih djela onih što u te vjeruju
te svi radosno ispovjede tebe,
jedinoga pravoga Boga i Oca svega čovječanstva.
Po Kristu Gospodinu našem.

9. Za upravitelje država

Č. Molimo i za sve državne poglavare:
da im Bog i Gospodin naš upravi um i srce po svojoj volji
da traže mir i slobodu svih ljudi.

Molitva u šutnji.

P. Svemogući vječni Bože, u tvojoj su ruci srca ljudi i prava naroda.
Milostivo pogledaj na one što nama upravljaju:
da se tvojim darom po svem svijetu učvrsti blagostanje narodâ,
siguran mir i sloboda vjere.
Po Kristu Gospodinu našem.

9a. Za oboljele u epidemiji

Č. Molimo za ljude pogođene bolešću i njezinim širenjem:
da Bog, koji je svijet i čovjeka stvorio iz ljubavi
i spasio ga po trpljenju svoga Sina, prema ozdravljenju vodi bolesne,
radošću ispuni srca tjeskobnih, a u svoj mir primi preminule.

Molitva u šutnji.

P. Svemogući vječni Bože, ti si neizmjerljivo blag i milosrdan.
Poslao si svoga Sina, Liječnika duše i tijela,
da nas oslobodi od svakoga zla.
Poslušaj vapaje i ublaži bol svoga naroda;
ne napuštaj ga dok te ponizno moli,
nego mu pokaži put milosti i zajedništva s tobom.
Po Kristu Gospodinu našem.

10. Za ljude u potrebi

Č. Molimo svemogućega Boga Oca, da očisti svijet od zabluda, bolesti ukloni, glad odagna, otvori tamnice, razriješi okove, dade sigurnost putnicima (i pomorcima), povratak iseljenicima, bolesnima zdravlje i umirućima vječno spasenje.

Molitva u šutnji.

P. Svemogući vječni Bože, ti si utjeha žalosnih i jakost izmučenih. Nek dopru do tebe molitve onih što iz svojih nevolja viču k tebi: da u svojim potrebama radosno iskuse pomoć tvoje dobrote. Po Kristu Gospodinu našem.

KLANJANJE SVETOM KRIŽU

Križ se postavi na prikladno mjesto na stol kako bi mu svi mogli pristupiti i iskazati mu poklonstvo. Križ, prema prilikama, može ostati i na zidu doma.

Predvoditelj na početku kaže:

P. Nakon molitve za cijelu Crkvu i za cijeli svijet, naše poklonstvo pred Kristovim križem, pred raspetim Kristom, neka bude naša osobna molitva.

U gestu prigrbljenih koljena i u tišinu iz koje progovara srce staje sva naša zahvalnost Gospodinu i sve predanje, sve kajanje za grijeh e i sva molitva za ono što nam je potrebno. U ovim trenucima neka nam srce ispune osjećaji sućutne vjere s raspetim Gospodinom kako bismo spoznali da je njegova žrtva cijena našega spasenja i kako bismo se mogli otvoriti njegovu neizmjernom milosrđu.

Prema prilikama, sada svi mogu kleknuti, ili pak pojedinačno pristupiti pred Križ, pokloniti se pred njim i iskazati mu čast poljupcem ili na neki drugi način.

Na početku klanjanja, predsjedatelj slavolja kaže:

P. Tvome Križu klanjamo se, Gospodine, i u poklonstvu srca iskazujemo čast Tebi raspetomu, koji si na se uzeo naše boli i naše grijeh e, da nas od smrti oslobodiš i da nam, prolazeći preko praga smrti, otvoriš vrata vječnosti, gdje ti, s nebeskim Ocem, vječno živiš. Sveti Bože, sveti Jaki, sveti Besmrtni, smiluj nam se.

Svi neko vrijeme ostanu u tišini i klanjanju.

Potom netko od članova obitelji klečeći izgovara molitvene zazive:

Gospodine, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.

Tvome križu, na koji si raspet bio,

Tvome križu, na koji si naše boli ponio,

Tvome križu, na kojem si ljudima grijeha oprostio,

Tvome križu, na kojem si žrtvu Ocu ugodnu prinio,

Tvome križu, na kojem si Očevu volju ispunio,

Tvome križu, na kojem si Ocu duh predao,

Tvome križu, s kojega grliš sav svijet,

Tvome križu, drvu života,

Tvome križu, izvoru spoznaje Božje ljubavi,

Tvome križu, izvoru mudrosti,

Tvome križu, utjesi svih koji trpe,

Tvome križu, uresu svih koji u tebe vjeruju,

Kriste, na križu raspeti,

Kriste, u mukama strpljivi,

Kriste, u trpljenjima ponizni,

Kriste, u Oca pouzdanjem ispunjeni,

Kriste, raspeta Ljubavi,

Kriste, vrelo prave ljubavi,

Kriste, snago istinske vjere i pouzdanja,

Kriste, izvore nade u Očevu vječnost,

Kriste, svjetlo spasenja,

Kriste, izvore pravoga mira,

Kriste, pobjedniče smrti,

Kriste, darivatelju vječnoga života,

Po svome svetom križu

Po svojim svetim ranama,

Po svojoj smrti i ukopu,

Po svome slavnom uskrsnuću,

Gospodine, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.

klanjamo se, Kriste.

klanjamo se, Kriste.

klanjamo se, Kriste.

klanjamo se, Kriste.

klanjamo se, Kriste.

klanjamo se, Kriste.

klanjamo se, Kriste.

klanjamo se, Kriste.

klanjamo se, Kriste.

klanjamo se, Kriste.

klanjamo se, Kriste.

klanjamo se, Kriste.

smiluj nam se.

smiluj nam se.

smiluj nam se.

smiluj nam se.

smiluj nam se.

smiluj nam se.

smiluj nam se.

smiluj nam se.

smiluj nam se.

smiluj nam se.

smiluj nam se.

smiluj nam se.

smiluj nam se, Isuse.

smiluj nam se, Isuse.

smiluj nam se, Isuse.

smiluj nam se, Isuse.

Potom predvoditelj slavlja klečeći izgovara molitvu zajedničkoga poklonstva:

P. Klanjamo ti se, Isuse Kriste!

Tvoj je Otac tako ljubio svijet,
da nam je darovao Tebe, u komu mu sva Milina.

Zahvaljujemo Ti što smo dionici tvoje žrtve.

Spuštamo se na koljena;

ne nalazimo dovoljno riječi

kojima bismo mogli izraziti svoje osjećaje

pred Tvojom smrću na Križu,

po kojoj si nam – poslušan Očevoj volji –

vratio nadu i darovao spasenje.

Kriste, ti vidiš u nama goruću čežnju

kojom vapimo Tvome milosrđu,

većem od svake snage i moći

na koju bi se čovjek mogao osloniti.

Molimo Te, da se Tvoja moć očituje

jačom od zla koje nam prijete i koje nas pogađa;

većom od mnoštva grijeha

koji svojom silinom nastoje zauzeti

mjesto u životima ljudi i našega društva.

Ti si darovao život, da bismo mi živjeli;

na drvetu križa privukao si nas k sebi.

Otvori nam srce tomu daru i ljubavi bez mjere.

Dodirni svoje sinove i kćeri u suzama,

da osjete da nisu sami, jer Ti trpiš u njima.

Sveti Bože, sveti Jaki, sveti Besmrtni, smiluj nam se!

Jer Ti si, Gospodine, svojom Krvlju otkupio svijet

i živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

Amen.

*(Molitva priređena prema molitvi sv. Ivana Pavla II.
na kraju pobožnosti Križnoga puta, na Veliki petak, 17. IV. 1981.)*

ZAVRŠETAK SLAVLJA

Predvoditelj pozove sve na zajedničko moljenje Gospodnje molitve:

**P. Krist nas je svojim silaskom među ljude,
i svojom otkupiteljskom žrtvom učinio dostojnima
da smijemo Boga Ocem zvati.
Molimo onako kako nas je Gospodin Isus Krist učio moliti:**

S. Oče naš, koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje,
dođi kraljevstvo tvoje,
budi volja tvoja
kako na nebu tako i na zemlji.
Kruh naš svagdanji daj nam danas.
I otpusti nam duge naše
kako i mi otpuštamo dužnicima našim.
I ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla.

Predvoditelj zaključi molitveno slavlje sljedećom molitvom::

**P. Svemogući vječni Bože,
u okupljenosti ove tvoje obitelji
slavili smo blaženu smrt tvoga Sina.
Molimo te,
čuvaj u nama dragocjene plodove ove presvete žrtve,
daruj nam oprostjenje, okrijepi nas svojom utjehom
i učvrsti nam vjeru da ćemo jednom,
pritjelovljeni Kristu umrlomu i uskrsnulomu,
biti dionici tvoje vječnosti.
Po Kristu Gospodinu našem.**

S. Amen.

Molitveno slavlje završi u tišini, bez završnoga blagoslova, povezujući ovaj molitveni trenutak sa slavljem Vazmenoga bdjenja koje započinje u tišini.

Priredio:

Hrvatski institut za liturgijski pastoral pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji

www.hilp.hr

Zagreb, travanj 2020.